

Nr 9.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring i lagen den 4 juli 1910 (nr 77 s. 1) om sjukkassor m. m.; given Stockholms slott den 18 januari 1929.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändring i lagen den 4 juli 1910 (nr 77 s. 1) om sjukkassor och till lag om ändring i lagen den 29 juni 1912 (nr 184) om understödsföreningar.

GUSTAF.

Sven Lübeck.

Förslag

till

Lag**om ändring i lagen den 4 juli 1910 (nr 77 s. 1) om sjukkassor.**

Härigenom förordnas, att 86 § första och andra styckena samt 90 § i lagen den 4 juli 1910 om sjukkassor skola upphöra att gälla samt att 95 § i samma lag skall erhålla följande ändrade lydelse:

95 §.

Närmare föreskrifter om tillsynsmyndighetens organisation samt om sjuk-kasseregistrets förande och tillsynsmyndighetens verksamhet i övrigt meddelas av Konungen.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1930.

Förslag

till

Lag**om ändring i lagen den 29 juni 1912 (nr 184) om understödsföreningar.**

Härigenom förordnas, att 75 § första och andra styckena samt 79 § i lagen den 29 juni 1912 om understödsföreningar skola upphöra att gälla samt att 84 § i samma lag skall erhålla följande ändrade lydelse:

84 §.

Närmare föreskrifter om tillsynsmyndighetens organisation samt om understödsföreningsregistrets förande och tillsynsmyndighetens verksamhet i övrigt meddelas av Konungen.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1930.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 7 december 1928.*

Närvarande:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, WOHLIN, BESKOW, LUNDAVIK, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie- och finansdepartementen anför chefen för socialdepartementet, statsrådet Lübeck:

Jag anhåller att få för Kungl. Maj:t anmäla vissa förslag till ändringar i lagarna den 4 juli 1910 (nr 77 s. 1) om sjukkassor och den 29 juni 1912 (nr 184) om understödsföreningar, vilka förslag stå i samband med Kungl. Maj:ts den 9 november 1928 meddelade beslut angående ändrade föreskrifter rörande den sociala statistiken.

Enligt sjukkasselagen skall hos den myndighet, som handhar registrering och tillsyn å sjukkassor, föras sjukkasseregister för inskrivning av de uppgifter, vilka enligt nämnda lag skola anmälas för registrering eller vilkas intagande i registret eljest är eller varder föreskrivet. I 86 § i nämnda lag föreskrives, att en samling av vad i registret införes — med visst undantag — skall genom det allmännas försorg efter hand befordras till trycket och förse med register för varje år. Tillika stadgas, att nämnda samling, i den mån den tryckes, skall översändas till varje domstol och överexekutor. Enligt 90 § i samma lag gäller, att därest den, som inför domstol, länsstyrelse eller överexekutor företräder sjukkassa, företer bevis, varav framgår, att han den dag beviset utfärdades enligt sjukkasseregistret var behörig att företräda sjukkassan, och beviset ej är äldre än ett år, myndigheten är pliktig att ur omförmälda tryckta samling inhämta upplysning, huruvida förändring beträffande behörigheten ägt rum. Vad i sådant hänseende nyssnämnda samling, i den mån den kommit myndigheten tillhanda, utvisar skall för myndigheten äga vitsord, där ej annat förhållande visas vara för handen. I 95 § i berörda lag stadgas, att Kungl. Maj:t äger meddela närmare föreskrifter angående bland annat sjukkasseregistrets förande samt tid och sätt för utgivande av förenämnda samling och dess översändande till vissa myndigheter.

*Gällande
bestämmelser.*

Med stöd av detta bemyndigande har Kungl. Maj:t genom kungörelsen den 23 december 1910 (nr 150 s. 5), vilken ändrats genom kungörelsen den 28 november 1912 (nr 306), meddelat föreskrifter om sjukkasseregistrets förande m. m. Enligt dessa författningar skall sjukkasseregistret föras hos socialstyrelsen i egenskap av tillsynsmyndighet över sjukkasseväsendet. Den

förenämnda samlingen skall tillsvidare utgivas av socialstyrelsen, häftesvis, minst var tredje månad. Jämte uppgift om dagen, då införandet i registret skedde, den kassa, som åsyftas, och den ort, där dess styrelse har sitt säte, skall samlingen upptaga den i registret införda anteckningen om innehållet av anmälan eller annan uppgift. I varje häfte intagas de sedan nästföregående häfte i registret införda uppgifterna, ordnade länsvis efter den ort, där sjukkassans styrelse har sitt säte. Samlingen skall fördes med register för varje år, i bokstavsordning upptagande dels i en avdelning firmorna jämte hänvisning för varje firma till de sidor, å vilka någon uppgift rörande densamma finnes införd, dels ock i en annan avdelning namnen å de personer, som i uppgifterna omförmälas.

Bestämmelser, motsvarande de nu anförda, givas så vitt angår understödsföreningar i lagen om dylika föreningar. Enligt 75 § i understödsföreningslagen skall sålunda en samling av vad som införts i understödsföreningsregistret efter hand befordras till trycket och utsändas till domstolar och överexekutorer. I 79 § i samma lag stadgas lättnad i legitimationsskyldigheten för den, som vid domstol, länsstyrelse eller överexekutor företräder understödsförening, och jämlikt 84 § i lagen äger Kungl. Maj:t meddela närmare föreskrifter om understödsföreningsregistrets förande samt angående utgivande och översändande av nyssnämnda samling.

Genom kungörelsen den 8 november 1912 (nr 304) angående tillsyn å understödsföreningar m. m. hava meddelats föreskrifter om nyssnämnda samling, vilka i sak överensstämma med stadgandena om samlingen av utdrag ur sjukkasseregistret.

1926 års
besparings-
sakkunniga.

I skrivelse till chefen för finansdepartementet den 15 mars 1928 avgävo 1926 års besparingssakkunniga förslag rörande förenklningar i olika hänseenden beträffande socialstyrelsens statistiska publikationer. Därvid framhöllo de sakkunniga beträffande förenämnda samlingar av anmälningar till sjukkasseregistret och till understödsföreningsregistret, att de sakkunniga ansågo berörda publikationers praktiska nytta vara så obetydlig, att publikationerna kunde — efter vidtagande av erforderliga lagändringar — utan olägenhet helt upphöra.

Vid sin skrivelse hade de sakkunniga fogat ett stort antal av dem infortrade yttranden från sjukkassor och sammanslutningar av dylika kassor. I de flesta av dessa utlåtanden hade framhållits, att publikationen samlingar av anmälningar till sjukkasseregistret vore av ringa eller intet gagn för sjukkassorna och därför kunde utan olägenhet indragas. Uttalanden av detta innehåll hade gjorts av *Sveriges allmänna sjukkasseförbund, Rikssjukkassornas centralorganisation, Stockholms registrerade sjukkassors centralförsamling, Sjuk-kassornas centralförsamling i Göteborg, Malmö sjukkassors centralförsamlingsskassa, Norrköpings registrerade sjukkassors centralförsamling, Trelleborgs sjuk-kassors centralförsamlingsskassa, Mellersta Skånes församlingssjuk-kassa, Syd-västra Skånes församlingsskassa, Karlskrona sjuk-kassors centralförsamling, Hälsingborgs sjuk-kassors centralförsamlingsskassa, Trollhättans sjuk-kassors centralförsamling, Linköpings registrerade sjuk-kassors centralförsamling, Västerås*

sjukkassors centralförsamling, Härnösands registrerade sjukkassors centralförsamling, Katrinholms sjuk- och begravningskassa, Sandvikens sjuk- och begravningskassa, Svenska tobaksmonopolets arbetares sjuk- och begravningskassa, Sveriges träarbetares sjuk- och begravningskassa, Eskilstuna sjuk- och begravningskassa, Åtrids sjuk- och begravningshjälpskassa, Sjuk- och begravningskassan Solid i Lund, Arbetspersonalens vid Skandinaviska jutespinneri- och väveriaktiebolaget sjuk- och begravningskassa, Skultuna sjuk- och begravningshjälpskassa, Medelpads allmänna sjuk- och begravningskassa, Sjuk- och begravningskassan Enighet i Alingsås, Sjuk- och begravningskassan Stabil, Boråsindustriens sjuk- och begravningskassa samt Svenska folkets sjukkassa. Däremot hade Sjuk- och begravningskassan Ålderdomsförbundet gjort gällande, att ett slopande av nämnda samling icke alls vore klokt, enär publikationen dagligen vore nödvändig i berörda kassa. Vidare hade Sjuk- och begravningskassan »Gefle» ansett, att samlingen borde utökas med ett tillägg av närmare angivet innehåll eller, om detta bleve alltför kostsamt, ersättas med en annan publikation, samt Södertälje inregistrerade sjukkassors centralförsamling uttalat, att publikationen borde sammanslås med en annan av socialstyrelsen utgiven redogörelse.

Över de sakkunnigas förslag avgav *socialstyrelsen* utlåtande den 27 juli 1928. Däri anförde styrelsen bland annat, att styrelsen för sin del redan tidigare framhållit, att tryckning av ifrågavarande anmälningssamlingar icke syntes erforderlig, och då nu även vederbörande intresserade sjukkasseorganisationer uttalat samma uppfattning, syntes intet vara att erinra mot förslaget, att nämnda publikationer, efter vidtagen författningsändring, helt upphörde. Den besparing, som därigenom skulle vinnas, vore ej oväsentlig, uppgående enligt beräkning till omkring 5,800 kronor om året.

*Social-
styrelsen.*

De sakkunnigas skrivelse anmäldes av mig i statsrådet förberörda den 9 november 1928. Jag uttalade därvid min anslutning till de sakkunnigas förslag, såvitt nu är i fråga, och meddelade, att jag hade för avsikt att en senare dag framlägga förslag rörande inhämtande av lagrådets yttrande över de författningsändringar, som erfordrades för att berörda samlingar skulle kunna upphöra.

*Departements-
chefen.*

I enlighet härmed har jag låtit inom socialdepartementet utarbeta förslag till *lag om ändring i lagen den 4 juli 1910 (nr 77 s. 1) om sjukkassor* och till *lag om ändring i lagen den 29 juni 1912 (nr 184) om understödsföreningar*.

Förslagen innebära den ändringen i 86 § i sjukkasselagen och 75 § i understödsföreningslagen, att bestämmelserna om utgivande och översändande av där omförmälda tryckta samlingar skola upphöra att gälla. I samband härmed bör återkallelse ske av det åt Kungl. Maj:t i 95 § i sjukkasselagen och 84 § i understödsföreningslagen givna bemyndigandet att meddela föreskrifter angående tid och sätt för utgivande av nämnda samlingar samt deras översändande till vissa myndigheter. Tillika blir det nödvändigt att upphäva de i 90 § i sjukkasselagen och 79 § i understödsföreningslagen givna stadgandena om lättnad i legitimationsskyldigheten för den, som inför domstol och vissa andra myndigheter företräder sjukkassa eller understödsföre-

ning. Härav följer, att den, som vill inför domstol eller dylik myndighet företräda sjukkassa eller understödsförening, har att styrka antingen att han själv är behörig härtill den dag behörigheten skall utövas eller — om han åberopar fullmakt — att fullmaktsutfärdaren den dag fullmakten gavs var behörig firmatecknare. Den lättnad, som medgivits genom nyssnämnda bestämmelser, kan emellertid, särskilt med hänsyn till vad sjukkassorna och deras organisationer yttrat, icke anses vara av den praktiska betydelse, att dess borttagande kommer att medföra några egentliga olägenheter.

De nya lagarna hava ansetts böra träda i kraft den 1 januari 1930.

Föredraganden uppläser härefter omförmälda lagförslag, av den lydelse bilaga¹⁾ vid detta protokoll utvisar, samt hemställer, att lagrådets yttrande över förslagen måtte för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamålet inhämtas genom utdrag ur protokollet.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Åke Karlholm.

¹⁾ Denna bilaga, vilken är lika lydande med de vid propositionen fogade lagförslagen, har här uteslutits.

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den
11 januari 1929.*

Närvarande:

justitieråden STENBERG,
APPELBERG,
TISELIUS,
regeringsrådet SÖDERWALL.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 7 december 1928, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets yttrande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upprättade förslag till *lag om ändring i lagen den 4 juli 1910 (nr 77 s. 1) om sjukkassor* och till *lag om ändring i lagen den 29 juni 1912 (nr 184) om understödsföreningar*.

Förslagen, som finnas bilagda detta protokoll, hade inför lagrådet föredragits av t. f. byråchefen för lagärenden i socialdepartementet, hovrättsassessorn Per Santesson.

Lagrådet lämnade förslagen utan anmärkning.

Ur protokollet:
Ragnar Kihlgren.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 18 januari 1929.*

Närvarande:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, WOHLIN, BESKOW, LUNDBIK, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie- och finansdepartementen anmäler chefen för socialdepartementet, statsrådet Lübeck, lagrådets den 11 januari 1929 avgivna yttrande över de den 7 december 1928 till lagrådet remitterade förslagen till *lag om ändring i lagen den 4 juli 1910 (nr 77 s. 1) om sjukkassor* och till *lag om ändring i lagen den 29 juni 1912 (nr 184) om understödsföreningar*.

Föredraganden hemställer, att förslagen, som av lagrådet lämnats utan anmärkning, måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Åke Karlholm.